

نام و نام خانوادگی:	سازمان آموزش و پرورش استان لرستان	نوبت امتحان: دی ماه
نام کلاس:	مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک خرم آباد	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۱۵
رشته: تجربی-ریاضی پایه: نهم	دبیرستان: تهذیب	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
	سوالات درس: فارسی (۲)	

ردیف	دانش آموزان عزیز سوالات ذیل را به دقت مطالعه کرده و در کمال خونسردی به آن ها پاسخ دهید.	بارم
الف	قلمرو زبانی (۷نمره)	
۱	معنی واژه ها (۱/۵نمره) معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) معیار دوستان دغل روز حاجت است. (.....) ب) در حضرت کریم، تمنا چه حاجت است. (.....) ج) محجوب گشت از مردمان، مگر از اطبا و..... (.....) د) خنیده به گیتی به مهر و وفا. (.....)	۱
۲	معنی کدام کلمه نادرست است؟ الف) بی شائبه: خالص □ ب) صباحت: جمال □ ج) درایت: جوانی □ د) پالیز: جالیز □	۰/۲۵
۳	برای مورد زیر یک معادل معنایی بنویسید. « آنچه یا آن که در معرض چیزی قرار گرفته یا تحت غلبه و سیطره آن است. »	۰/۲۵
۴	املاي واژه ها (۱/۵نمره) دو مورد نادرستی املايي را در گروه کلمات زیر، بیابید و درست آن ها را بنویسید. « طوع و رغبت - خورد و کلان - هلال بی شبهت - صفر گلوله - خطوات متقارب »	۰/۵
۵	املاي صحیح واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) اشتر طلبید و آراست. (مهمل - محمل) ب) بیابان بود و تابستان و آب سرد و (استسقا - استسغا)	۰/۵
۶	در هر یک از موارد زیر یک نادرستی املايي وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید. الف) چون یاران مولانا به آزار شمس برخاستند، شمس ناگزیر دل از قونیه برکند. ب) اگر ما را عاقبتی رسد از این شخص، از این موضع تواند بود.	۰/۵
۷	دستور زبان فارسی (۴نمره) نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) می داشت پدر به سوی او گوش / کاین قصه شنید گشت خاموش ب) در خواب دوش پیری در کوی عشق دیدم .	۱
۸	رابطه ی معنایی واژگان زیر را بنویسید. الف) اقبال و ادبار : ب) والیبال و ورزش :	۰/۵
۹	جمله ی « سعدی بوستان را در ده باب سرود.» را مجهول کنید.	۰/۵
۱۰	متن « این مرد بزرگ و دبیر کافی، بونصر مشکان، به نشاط قلم در نهاد و نامه نبشته آمد. سپس آغاجی خادم را گفت: بستان من ببردم و نزد امیر رساندیم.» را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. الف) در نوشته ی فوق نقش های تبعی « معطوف » و « بدل » را مشخص کنید. ب) کدام جمله، به صورت مجهول به کار رفته است.	۱
۱۱	با توجه به عبارت « دکتر محمد معین، اولین دکترای ادبیات فارسی در ایران بود.» الف) کدام واژه شاخص است؟ ب) یک ترکیب اضافی و یک ترکیب وصفی در عبارت فوق مشخص کنید.	۱
ب	قلمرو ادبی (۵نمره)	
۱	حفظ شعر (۱نمره) جاهای خالی ابیات زیر را بنویسید. الف) ای آفتاب حُسن، برون آدمی ز ایر / ب) / ماند غراست زده از کار خویش	۱

۰/۵	نام پدید آورندگان آثار را بنویسید. الف) روزها : ب) اسرار نامه :	۲	تاریخ ادبیات (۱نمره)
۰/۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. چهار پاره برای طرح مضامین و سیاسی به کار می رود و طریقه ی قرار گرفتن قافیه ی آن است.	۳	
۰/۲۵	درس « در امواج سند » جزء کدام یک از انواع ادبیات است؟	۴	آرایه های ادبی (۳نمره)
۱	برای هر یک از مثال های زیر دو آرایه ذکر نمایید. الف) صورت بی صورت بی حد غیب / ز آینه ی دل تافت بر موسی ز جیب ب) از این سد روان در دیده ی شاه / ز هر موجی هزاران نیش می رفت	۵	
۰/۵	با توجه به بیت « در آن سیماب گون امواج لرزان / خیال تازه ای در خواب می دید » عبارت کنایه را پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید.	۶	
۰/۵	در بیت « سر نشتر عشق بر رگ و روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد » الف) استعاره را مشخص کنید. ب) در بیت فوق « مثبه » کدام واژه است؟	۷	
۰/۲۵	شاعران، در سرودن منظومه ی داستانی غالباً از کدام قالب شعری بهره می گیرند؟	۸	
۰/۵	در بیت « شغال نگون بخت را شیر خورد / بماند آنچه رویاه از آن سیر خورد » واژه ی مشخص شده نماد چیست؟	۹	
			پ
			قلمرو فکری (۸نمره)
۱	معنی و مفهوم نظم و نثر (۴نمره) معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان و ساده بنویسید. الف) و روز پنج شنبه، امیر را تب گرفت؛ تب سوزان و سرسامی افتاد، چنان که بار نتوانست داد. ب) گرمی نظری به سنگ بر، بگمارم / از سنگ، دلی سوخته بیرون آرم ج) آن روز گل بودم، می گریختمف امروز همه دل شدم، در می آویزم د) ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک / خدا داند چه افسارها که رفته ه) کسی نیک بیند به خر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای و) یقین، مرد را دیده، بیننده کرد / شد و تکیه بر آفریننده کرد		
۰/۵	درک مطلب (۴نمره) درک و دریافت خود را از عبارت زیر بنویسید. « هر عصب و فکر به منبع بی شائبه ایمان وصل بود که خول و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت. »	۲	
۰/۵	پیام بیت « ما به فلک بوده ایم، یار ملک بوده ایم / باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست » را بنویسید.	۳	
۰/۵	دیدگاه بیت « تو ز قرآن، ای پسر، ظاهر مبین / دیو، آدم را نبیند غیر طین » را بنویسید.	۴	
۱	در عبارت « مردمی که به خانه های تاریک و بی دریجه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نور گیر گریزان هستند. » مقصود از قسمت های مشخص شده چیست؟	۵	
۰/۵	به نظر شما شاعر در بیت زیر قصد بیان چه نکته ای را دارد؟ « در آن تاریک شب می گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزمشاهی »	۶	
۰/۵	مفهوم بیت « حساب خود اینجا کن، آسوده دل شو / میفکن به روز جزا کار خود را » را بنویسید.	۷	
۰/۵	مفهوم بیت « گرت ز دست بر آید چو نخل باش کریم / ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد » را بنویسید.	۸	
			*** ارجمندترین مردم کسانی هستند که ادب دارند ***

